

De Kananese vrouw

Periodethema: de rondwandeling
Matthéüs 15: 21-28

UITLEG VAN DE TEKST

Aan het begin van dit gedeelte wordt vermeld dat de Heere Jezus vertrekt. Hij verlaat Galilea en gaat op weg naar de landpalen, de grensstreek, van Tyrus en Sidon. Dit gebied ligt ten noorden van Galilea langs de kust van de Middellandse Zee. Het is dezelfde streek waar eens Elia onderdak vond bij de weduwe te Zarfath. Waarom de Heere Jezus dit heidense gebied binnengaat, geeft de evangelist niet aan. Is hij moe van de vele wonderen die Hij heeft verricht en de vele woorden die Hij heeft gesproken? Hij was immers ook waarachtig mens. Wil Hij zich een tijdje schuilhouden om tot rust te komen aan de andere kant van de grens? Een vrouw weet Hem te vinden. Juist voor haar is Hij naar dat heidense land toegegaan. Zo ging Hij eens door Samaria vanwege de Samaritaanse vrouw. De van God gezonden Messias gaat naar de heidenen, die in de ogen van de Joden niet meer waren dan 'honden'. Hij zoekt het verlorene. Deze vrouw is in grote nood. Haar dochtertje is bezeten door een onreine geest, in vers 22 de duivel genoemd. Bezetenheid kwam in die dagen veel voor. Velen waren in de greep van kwade machten en dat had een verwoestende uitwerking. Vaak ging bezetenheid gepaard met benauwdheid en aanvallen. Dat moet wat geweest zijn voor die moeder (en vader, hoewel we over hem niets horen). Niets kon haar dochter van die bezetenheid afhelpen. Maar nu heeft ze over Jezus gehoord. Ze heeft vernomen dat Hij boze geesten kan uitwerpen, althans zo vermeldt de evangelist Markus in zijn beschrijving van deze geschiedenis in Mark. 7: 24-30. We moeten dan denken aan teksten als Mark. 3: 8 en 5: 27. Dit nieuws is dus ook al in dit grensgebied doorgedrongen en heeft bij deze vrouw geloof gewerkt.

Het geloof is immers door het gehoor en het gehoor door het Woord van God (Rom. 10: 17). Ze heeft grote verwachtingen van de Heere Jezus. Ze moet naar Hem toe en weet Hem te vinden en valt neer aan Zijn voeten. Dat is een teken van eerbied en ootmoed. In vers 22 vertelt de evangelist Matthéüs wie deze vrouw is. Hij noemt haar naam niet (zoals hij bijna nergens in het evangelie een naam noemt), maar duidt haar aan als een 'Kananese vrouw'. Daarmee geeft zij aan dat zij een heidense vrouw is. Zij woont dus niet alleen in een heidense streek, in het gebied van Tyrus en Sidon, maar zij ook van geboorte een heidin. Deze heidense vrouw bidt de Heere Jezus of Hij de duivel uitwerpt uit haar dochter. En zij roept: 'Heere, Gij Zone Davids, ontferm U mijner!' Het woord 'Heere' betekent: gebiedster, machthebber, degene die het voor het zeggen heeft. Zij gelooft dat Jezus macht heeft over de demonen. 'Zone Davids' is de gebruikelijke titel voor de komende Messias. Door Hem zo aan te roepen, belijdt zij daarmee dat Hij de langverwachte Messias is. Haar geloof is zo groot (Matth. 15: 28) en haar nood is zo groot vanwege de grote liefde voor haar kind, dat ze luidkeels roept. Ze schaamt zich niet als een heidin Hem aan te roepen. Maar wat wordt haar geloof beproefd. 'Hij antwoordde haar niet één woord' (Matth. 15: 23). Hij negeert haar volkomen. Matthéüs vermeldt hoe de discipelen aandringen om haar te helpen, dan zijn ze van haar af. Maar daarop zegt de Heere Jezus de veelzeggende woorden: 'Ik ben niet gezonden dan tot de verloren schapen van het huis Israëls' (Matth. 15: 24). Daarmee maakt Hij duidelijk dat Zijn taak allereerst ligt bij het volk van God. Het heil wordt eerst Israël aangeboden. Of de vrouw deze woorden gehoord heeft, weten we niet.

De discipelen zeiden niets meer en de vrouw liet zich niet afschrikken. Ze viel voor Hem neer en bleef zo liggen (volgens de gebruikte werkwoordsvorm). Zij verstond niet veel van het theologische aspect. Het enige wat zij begreep was dat Jezus haar kon helpen. Haar geloof was niet een soort bijgelovige hoop op een wonder, maar een vast vertrouwen, dat zich niet van de wijs laat brengen. Het antwoord wat Hij geeft op haar blijvende hulpgeroep hoort zij wel. Hij spreekt in vers 26 tot haar: 'het is niet betamelijk het brood van de kinderen te nemen en den hondkens voor te werpen.' Eigenlijk zegt de Heere Jezus hier dat zij op de tweede plaats komt. Zij moet wachten. Net zoals een hondje wachten moet op wat er overblijft van de maaltijd. Het heil dat Hij komt brengen, vergelijkt Hij met brood. Hij is tot Israël gekomen als het Brood des levens. Deze kinderen moeten eerst verzadigd worden. Het hoort eigenlijk niet om dat Brood aan de honden (heidenen) te eten te geven. De vrouw laat zich echter door dit harde antwoord niet uit het veld slaan. Zij sluit aan bij de beeldspraak van de Heere Jezus. Allereerst erkent ze in de woorden 'Ja, Heere' dat ze geen recht heeft op dat brood. Vervolgens smeekt ze om de kruimels, want de honden eten ook onder de tafel van de kruimels die de kinderen laten vallen. Ze neemt genoeg met het minste, als ze maar mag eten. Een enkele kruimel is genoeg om haar dochter te redden. Wat een groot geloof! De Joden verwerpen het Brood en een heidin gelooft dat zij genoeg heeft aan een kruimel! Dat geloof blijft niet zonder uitwerking. Zij ontvangt waarom zij smeekte. Haar dochter wordt genezen. Nee, de Heere Jezus gaat niet mee. Op afstand drijft Hij de demonen bij haar dochter uit, zonder deze aan te spreken. De vrouw kan naar huis gaan, haar dochter is genezen. Ze vertrouwt daarop en gaat naar huis en treft haar dochter genezen aan.

TER OVERWEGING

Heel duidelijk blijkt uit deze geschiedenis waarvoor de Heere Jezus naar deze wereld gekomen is, namelijk om de duivel te overwinnen. Straks op Golgotha zal Hij de satan volkomen overwinnen als Hij zal uitroepen: 'het is volbracht.' Nog steeds wil en kan Hij mensen verlossen uit de macht van de vorst der duisternis. Niemand anders kan ons daarvan verlossen dan alleen Hij. De duivel is machtig, maar de Heere is almachtig. Opvallend is het grote geloof van deze heidense vrouw. Terwijl veel Joden de Heere Jezus niet nodig hebben, smeekt zij Hem om hulp voor haar dochter. Ze heeft grote gedachten over Hem. Het geloof van deze vrouw komt tot uiting in het aanhoudende smeken. Ze laat zich niet weggagen. Ze houdt vol. Het ware geloof heeft geduld. Het kan wachten. Het ware geloof kenmerkt zich ook door ootmoed.

Ze bekent dat ze het niet waard is, maar heeft slechts aan een kruimel genade genoeg. De Heere verhoort niet altijd op onze tijd en op onze wijze, maar op Zijn tijd en op Zijn wijze.

Aan de kinderen van uw groep kan verteld worden dat deze woorden van de Heere Jezus door Zijn discipelen ook in praktijk zijn gebracht. Eerst prediken zij het Evangelie aan de Joden (in de synagoge), pas wanneer zij het verwerpen, gaan ze naar de heidenen.

Het voorbeeld van deze vrouw is een beschamend voorbeeld. In Israël negeert men Jezus, deze vrouw zit op Hem te wachten. In Israël gelooft men niet dat Jezus de Messias is, deze vrouw twijfelt er geen moment aan. Trek de lijnen maar door naar het geheel van de gemeente. Gaan anderen ons voor, omdat weigeren te buigen voor het machtswoord van de Levende?

GELOOFSLEER

We zien hier bij deze vrouw terug wat we lezen in vraag en antw. 21 van de Heidelbergse Catechismus:

'Wat is een waar geloof?'

'Een waar geloof is niet alleen een stellig weten of kennis, waardoor ik alles voor waarachtig (= echt waar) houd, wat ons God in Zijn Woord geopenbaard (= bekendgemaakt) heeft, maar ook een vast vertrouwen, dat de Heilige Geest door het Evangelie in mijn hart werkt, dat niet alleen anderen, maar ook mij vergeving van de zonden, eeuwige gerechtigheid en zaligheid van God geschonken (= gegeven) is, uit louter (= puur, enkel) genade, alleen om de verdienste van Christus wil.

We zien hier in vervulling gaan wat Christus Zelf gezegd heeft (Matth. 8: 10-12): 'Jezus nu, dit horende, heeft Zich verwonderd en zeide tot degenen, die Hem volgden: voorwaar zeg Ik u, Ik heb zelfs in Israël zo groot een geloof niet gevonden. Doch Ik zeg u, dat velen zullen komen van oosten en westen en zullen met Abraham en Izak, en Jakob, aanzitten in het Koninkrijk der hemelen. En de kinderen des Koninkrijks zullen uitgeworpen worden in de buitenste duisternis; aldaar zal weinig zijn en knersing der tanden.'

De Kerk is verspreid en verstrooid door de gehele wereld (Nederlandse Geloofsbelijdenis, art. 27):

'Van de algemene Christelijke Kerk

Wij geloven en belijden een enige katholieke of algemene Kerk, dewelke is een heilige vergadering der ware Christgelovigen, al hun zaligheid verwachende in Jezus Christus, gewassen zijnde door Zijn bloed, geheiligd en verzegeld door den Heiligen Geest. Deze Kerk is geweest van den beginne der wereld af en zal zijn tot den einde toe; gelijk daaruit

blijkt, dat Christus een eeuwig Koning is, Dewelke zonder onderdanen niet zijn kan. En deze heilige Kerk wordt van God bewaard of staande gehouden, tegen het woeden der gehele wereld; hoewel zij somwijlen een tijdlang zeer klein en als tot niet schijnt gekomen te zijn in de ogen der mensen; gelijk Zich de Heere gedurende den gevaarlijken tijd onder Achab zeventuizend mensen behouden heeft, die hun knieën voor Baäl niet gebogen hadden. Ook mede is deze heilige Kerk niet gelegen, gebonden, of bepaald in een zekere plaats, of aan zekere personen, maar zij is verspreid en verstrooid door de gehele wereld; nochtans samengevoegd en verenigd zijnde met hart en wil in één zelfden Geest, door de kracht des geloofs.'

Zo ook de Heidelbergse Catechismus, vraag en antw. 54:

'Wat gelooft u van de heilige algemene Christelijk Kerk?'

'Dat de Zoon van God uit het hele menselijk geslacht Zich een gemeente, tot het eeuwige leven uitverkoren, door Zijn Geest en Woord, in enigheid (= eenheid) van het ware geloof, van het begin van de wereld tot aan het einde vergadert, beschermt en onderhoudt; en dat ik daarvan een levend lidmaat ben en eeuwig zal blijven.'

